

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

الروضة البهية في شرح اللعة الدمشقية (صيد و ذباحه)

واجبات ذبح ۲

درس ۵

استاد وافی

شرط ششم: این شرط دارای سه فرع است.

فرع اول: حرکت بعد از ذبح.

یکی از شروط حلیت مذبوح، حرکت بعد از ذبح است، و لو این حرکت جزئی و کوچک باشد، مثلاً: اگر دم یا گوش حیوان حرکت کند، کفایت می کند. مستند این فرع، روایت صحیحه است.

تبصره: انقباض و انبساط بعد از ذبح اعتباری ندارد، زیرا بعد از انسلاخ هم گاهی چنین حرکتی

رخ می دهد.

فرع دوم: خروج معتدل دم.

از مذبوح باید مقدار خون طبیعی با فشار و حدت خارج شود، پس اگر خون کمی، یا بدون فشار و با آرامی خارج شد، حلیت نخواهد داشت. و مستند این فرع، روایت حسین بن مسلم.

نظر شهید ثانی:

ایشان می فرماید: قول اول اقوی است، بدلیل اینکه مستندش صحیحه است؛ بر خلاف قول دوم که راوی آن مجهول الحال است.

فرع سوم: استقرار حیات.

شهید اول: علم به عدم استقرار حیات در مذبوح، دلیل بر حرمتش است.

شهید ثانی با اعتراض به اشتراط این شرط می گوید:

اولاً: مستند این قول مشخص نیست.

دوماً: ظاهر کلمات فقهاء دال بر اکتفاء به یک شرط و یا هر دو قول است. و این شرط سوم را

بیان نکردند.

در رساله نجیب از امام صادق علیه السلام

کلام مصنف در «دروس»:

ایشان به نقل از یحیی (نجیب الدین یحیی بن سعید) می گوید: استقرار حیات در مذبح ، جز مذهب ما نیست . و این حرف ، حرف نیکویی است.

شهادت ثانی می گوید: لکن شهید در کتاب لعمه ، خلاف آن مطلب را بیان کرده ، در حالی که قول اقوی ، عدم اشتراط آن است.

شرط هفتم : توالی در ذبح.

ذایح باید توالی در امر ذبح داشته باشد ، پس اگر ذایح رگی را برید ، و آن گاه یک وقفه ایی صورت گرفت که عرفا دیگر نگویند او در حال ذبح است ، این عمل او موجب حرمت مذبح می شود.

تبصره : وقفه در ذبح موجب حرمت می شود، بلکه اگر این وقفه اندک و کوتاه باشد ، اشکالی ندارد.

و ملاک در تشخیص وقفه هم عرف است. یعنی این عرف است که می گوید: این وقفه چه حکمی دارد، طولانی است یا کوتاه است به نحوی که ضرری به صدق عنوان ذبح وارد نمی کند.

مستحبات ذبح و نحر

در نحر شتر مستحب است ، دستهای شتر را تا زیر بغل آن ببندند ، و پاهایش را باز بگذارند.

در ذبح گاو مستحب است، دستها و پاهای آن را ببندند و دمش را آزاد بگذارند.

مستحب است هنگام ذبح گوسفند، دو دست و یک پایش را ببندند ، و یک پایش را آزاد بگذارند، و پشم و موی گوسفند را بگیرند.

مستحب است هنگام ذبح پرنده - مرغ و خروس و ...- آن را رها کنند.